

Murtosuojausohjeet – Torjuttu vahinko on parempi kuin korvattu vahinko!

TEKSTI: JENNI HEIKKILÄ

Vakuutusyhtiöt korvaavat vuosittain yli 30 miljoonalla eurolla murto- ja varkausvahinkoja kotitalouksille ja yrityksille. Vahinkoja tapahtuu päivittäin noin 100 kpl. Finanssiala torjuu rikosvahinkoja laatimalla turvallisuusohjeita koskien niin yrityksiä kuin omakotitalojakin. Suojauslasitusta vaaditaan käytettäväksi rakenteellisten murtosuojausohjeiden mukaisesti toimialoilla, jotka kuuluvat II ja III toimialaluokkaan. Toimialaluettelo löytyy Finanssialan verkkosivuilta. Luettelo on ohjeellinen, joten vakuutusyhtiöillä voi olla myös omia vaatimuksia rakenteelliselle murtosuojauskelle.

Murtosuojausohjeistuksen mukaan rikoksantorjunta on otettava huomioon jo rakennuksen ja sen ympäristön suunnitteluvaiheessa. Riskejä voidaan vähentää suunnittelemalla turvallisia, huollettavia rakenteita sekä huolehtimalla niiden ylläpidosta ja korjauksesta.

Käsitteitä

Aloitetaanpa siitä mitä murto tarkoittaa: tunkeutumista rakenteellisesti suojattuun ja lukittuun omaisuuden säilytystilaan sen rakenteita tai lukkoja vahingoittaen. Säilytystila tulee ympäröidä kiinteillä rakenteilla. Säilytystilaksi ei lueta rakennuksen ulkopuolisia rakenteita, kuten parvekkeita, katoksia tai kuisteja. Suojauslasi on tuote, joka on tehty muovia sisältävästä tai muovia sisältämättömästä lasista ja jossa on yksin- tai moninkertainen kerrosrakenne, jonka erilliset kerrokset ovat koko tuotteen alueelta tasapaksuja. Iskunkestävällä lasilla tarkoitetaan lasia, joka on testattu standardin SFS-EN 356 mukaan luokkiin P1A-P5A. Murransuojalasilla puolestaan lasia, joka on testattu standardin SFS-EN 356 mukaan luokkiin P6B-P8B.

Standardi SFS-EN 356

Standardin SFS-EN 356 *Rakennuslasit, murtautumiskestävyyden testaus ja luokitus*, mukaisesti kovan esineen iskutestissä luokitus suoritetaan pudottamalla 4,11 kg painoinen teräskuula testattavan lasin päälle. Luokitus perustuu testeihin ja rakenteet ovat valmistajakohtaisia. Oheisen taulukon 1 rakennepaksuudet ovat vain suuntaa antavia.

Terävän esineen iskutestissä lasia kuormitetaan testilaitteessa jäljitellen kirveen ja vasaran iskuja. Luokitus perustuu aina testeihin ja rakenteet ovat valmistajakohtaisia. Oheisen taulukon 2 rakennepaksuudet ovat vain suuntaa antavia.

Murtosuojausohje 1

Ensimmäiseen murtosuojausluokkaan kuuluvat mm. autosuojat, suuriosia toimistoista kuten arkkitehtitoimistot, asusteliikkeet, perustehtaat kuten autokoritehdas ja einestehdas, elokuvateatterit, hotellit, joissa ei ravintolaa, kampaamot, keilahallit, kirjastot, koulut, kuntosalit ja lasinvalmistus.

Taulukko 1. Kovan esineen iskutestin mukainen luokitus.

Kestävyysluokka	Testikuulan pudotuskorkeus, mm	Kohde	Laminoitu lasi, jonka rakennepaksuus noin
P1A	1500		8 mm
P2A	3000	asunnot	9 mm
P3A	6000	asunnot	9 mm
P4A	9000	toimistot, kioskit	10 mm
P5A	9000		11 mm

Murtosuojatut Sapa 2086 RC2/RC3 ovet pienillä tarvikeydennyksillä, jotka eivät muuta oven ulkonäköä vakio-oveen verrattuna.

Rakenteellinen murtosuojausohje 1 sisältää tietoa edellä esitettyjen tilojen rakenteellisen suojausvaatimuksista, mutta myös yleistä tietoa käsitteistä, rikoksentorjunnasta ja lukituksesta. Rakenteiden on kiinnityksineen oltava sellaisia, ettei tilaan tunkeutuminen ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa rakenteiden rikkomista. Lasiruudullisessa etu- ja takaovessa on oltava varmuuslukko. Ikkunoiden on oltava sisäpuolelta salpaamalla suljettuja, jottei niitä saa ulkopuolelta rikkomatta auki. Oven lasi on kiinnitettävä siten, ettei sitä voi ulkopuolelta rikkomatta irrottaa. Mikäli kohteessa säilytetään toimialaluokituksesta poikkeavaa ja varkaudelle alttiimpaa omaisuutta, on noudatettava murtosuojausohjeen 2 vaatimuksia.

Murtosuojausohje 2

Toimialaluettelon mukaisesti toiseen suojausluokkaan kuuluvat mm. alkoholivarastot, antiikkiliikkeet, autohuoltamot, autoliikkeet, baarit, kahvilat, ravintolat, tavaratalot, elintarvikeliikkeet, insinööritoimistot, kirkot, museot, kodinkoneliikkeet, laboratoriot ja lukkoliikkeet.

Murtosuojausohje 2 esittää vähimmäisvaatimukset rakenteelliselle suojaukselle toisen suojausluokan toimialoille. Mikäli kohteessa säilytetään toimialaluokituksesta poikkeavaa ja varkaudelle alttiimpaa omaisuutta, on noudatettava murtosuojausohjeen 3 vaatimuksia.

Ohjeen mukaisesti ikkunoiden ja ovien lasien, ja ovien välittömässä läheisyydessä olevien lasien (esim. tuulikaappi), kattoikkunoiden sekä lasirakenteiden, kuten lasi- ja siirtolasiseiniä tulee olla vähintään luokan P4A iskunkestävää lasia tai suojattava rullakalterilla (lasin ulkopuolinen suojaus luokka 3, sisäpuolinen 2), teräsristikolla tai aukkojen suojalevyllä ja/tai teknisellä valvonnalla. Sisätilan lasiovi on lukittava kahdella varmuuslukolla.

Ikkunat voidaan suojata murtohälytysjärjestelmät ja -palvelut ohjeen mukaisella tason 3 murtohälytysjärjestelmällä tai edellä mainittujen fyysisten suojausmenetelmien ja hälytysjärjestelmän yhdistelmällä. Muut aukot, kuten savunpoisto- ja ilmanottoaukot, on suojattava kiinteällä tai lukitulla teräsristikolla. Suojausvaatimus ei koske ikkunaa tai aukkoa, joka on vähintään 4 m:n korkeudella maan pinnasta tai muusta seisomatasosta.

Taulukko 2. Terävän esineen iskutestin mukainen luokitus.

Luokka	Iskutyö, Nm vasara	Iskutyö, Nm kirves	Iskuja kpl	Kohde	Monikerroksinen laminoitu lasi, jonka rakennepaksuus noin
P6B	350	300	30...50	asunnot, liikkeet	15 mm
P7B	350	300	51...70	pankit, museot	20 mm
P8B	350	300	yli 70	kultasepäneliikkeet	25 mm

Murtosuojaohje 3

Kolmanteen suojausluokkaan kuuluvat mm. pikatukut (elintarvikke), alkoholitukut, peli- ja bingohallit, panttilaitokset, metsästystarvikeliikkeet, ammusvarastot, kulta- ja kellosepänliikkeet, koratehtaat, erilliset kioskirakennukset ja apteekit.

Erona edelliseen on, että ikkunoiden, kattoikkunoiden, ovien lasien ja lasirakenteiden, kuten lasi- ja siirtolasiseinien on oltava vähintään luokan P6B murransuojalasia tai ne on suojattava rullakalterilla (lasin ulkopuolinen suojaus luokka 4 ja sisäpuolinen 3), teräsristikolla tai -verkolla tai aukkojen suojauslevyllä.

Näyteikkunoiden suojauksen on oltava ikkunan levyinen ja sen tulee ulottua vähintään 2 metrin korkeudelle maan pinnasta tai muusta seisomatasosta.

Rakenteet

Murtosuojaohjeissa ei ole annettu erillisiä asennusohjeita ikkunoiden ja lasien asennukselle muutoin kuin, että rakenteiden kiinnityksineen on oltava sellaisia, ettei tilaan tunkeutuminen ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa rakenteiden rikkomista. Rakenteet tai niiden osat eivät saa olla ulkopuolelta rikkomatta irrotettavissa. Murtosuojauksessa täytyy ottaa huomioon myös muiden rakenteiden murtosuojausvaatimukset sekä lukitusturvallisuus. Eli myös lasitusta tukevan karmin on oltava murtautumisyrittäksen kestävä. Suojalaseissa tulee välttää loveuksia ja reikiä, jos mahdollista, sillä ne voivat vaikuttaa tuotteen kestävyteen.

Edellä esitetyt asiat liittyvät lasitukseen, mutta mitä tarkoittaa esim. murtosuojausluokka RC2?

RC2 on Englanninkielinen lyhennys sanasta Resistance Class 2. Ristikot, kalterit ja murransuojaovet luetteloidaan standardin SFS-EN 1627 (-1630) mukaisen testauksen ja sertifiointin perusteella. Näistä standardeista löytyy suojausluokat (6 kpl) ja mer-

kintäohjeet. Esimerkiksi murransuojaovi tulee merkitä Murransuojaovi EN 1627 RC 2. Tämän oven lasituksen tulee olla luokkaa P4A. RC 4 oven lasituksen puolestaan P6B. Murtosuojatun ja tavallisen oven erona on murransuojausluokan täyttävät lasit, lukot, karmit ja täytteet.

Finanssiala ry:n Turvallisuusasiantuntija **Aku Pänkäläinen** kertoo asuntojen lasituksissa korostuvan enemmänkin henkilöturvallisuus. Esimerkiksi jos perheessä on pieniä lapsia, niin väliovien lasien kannattaisi olla laminoitua lasia (esim. P2A), jolloin siihen törmätessä ei synny viiltäviä lasinpalasia. Murransuojauksen kannalta asunnoissa ulko-oven lasi ja oven viereisen lasin kannattaisi olla laminoitua, jolloin ikkunan rikkominen ja sen kautta oven avaaminen olisi hankalampaa.

Suomessa murransuojalaseja valmistaa mm. Kimmelux Oy, Jaako-Tuote Oy ja Tambest Glass Solutions Oy, murransuojaikkunoita Schüco Finland Oy ja Hydro Extrusion Finland Oy (Sapa Profiilit Oy) ja murtosuojarullaimia FP-Tuotteet Oy. Lisäksi lasinvalmistajilla on testattuja tuotteita varastokoossa, mitä lasin jatkojalostajat voivat leikata myös itse. ■

Lähteet

Toimialaluettelo: <http://www.finanssiala.fi/vahingontorjunta/dokumentit/Toimialaluettelo.pdf>

Murtosuojaohjeet: <http://www.finanssiala.fi/vahingontorjunta/Sivut/materiaalipankki.aspx>

Standardi SFS-EN 356

Termit

Toimialaluokka: Yritykset, organisaatiot ja toimipaikat luokitellaan eri toimialaluokkiin niissä harjoitetun taloudellisen toiminnan perusteella. TOL 2008 on Suomen kansallisessa tilastotoimessa käytettävä luokitusstandardi.

Murronkestävyysluokka: Luokitus, jonka mukaan suojauslasi kuuluu johonkin standardin EN-SFS 356 mukaiseen luokkaan murronkestävyytensä perusteella.

FINNGLASS
- Asiantuntija. Lasissa. -

Alkuperäinen sähkölämmitteisten lasien kehittäjä ja valmistaja

Finnglass
Asematie 46 63400 Alavus
finnglass.com